

ИЗЛАЗИ СУБОТОМ.

Цијена

За Црну Гору на годину 8 круна, на по године 4 круна.
За Аустро-Угарску, Босну и Херцеговину на год. 12 круна, на по год. 6 круна.

За све остале земље годишње 20 франка у злату, на по године 10 франка у злату

Претплата се прима само у годишњим и полугодишњим роковима.

Поједиња број 20 хел.

ГЛАС ЦРНОГОРЦА

ЛИСТ ЗА ПОЛИТИКУ И КЊИЖЕВНОСТ.

Претплата се шаље поштанском упутницом или групом само и непосредно администрацији „Гласа Црногорца“ на Цетиње. Допис се шаљу Уредништву. Рукописи се не враћају.

За огласе плаћа се: за сваку рјеч или за број од пет циеара по 4 хелера за први пут, а за сваки даљи пут по 2 хелера.

ЦЕТИЊЕ, 28. јануара.

Инглеска и Тибет.

Инглеска је како изгледа стала чврстом ногом са сјеверне стране Хималаја.

Телеграм из Лондона од 16. јануара јавио је садржај тако зване „Плаве Књиге“, која је посвећена „Тибетскоме питању“, и која нам јасно црта оно стање, у коме ће се наћи Тибет у недалекој будућности. Инглеско-тибетска конвенција, која је закључена 17. септембра прошле године, неким своји тачкама липава управо Тибет и оне мале и невитне независности, којом се је користовао још док се налазио под Китајем. Девета тачка те конвенције јасно је наперена против сиверенских права Китајског цара у Средњој Азији, јер је лако претпоставити, да ни до ваључка ове конвенције Тибет није могао својенолно уступити коме год ма каква дио својега земљишта бив одобрен Китајске владе, као год што бив одобрен те владе није могао давати стравцима концесије за грађење путова, телеграфна, експлоатацију рудника и т. д. Нијесу мање важне ни оне тачке конвенције, којима се забрањује, да приходи тибетске касе могу бити валожени каквој иностраној држави и по којима се Инглесима даје право да могу заузети долину ријеке Чумбе, којом иде једини zgodни пут из горње Индије у Тибет. Истина, та иста „Плава Књига“ уверава да услови, које је индијска влада лорда Керзона наметнула Тибету, нијесу одобрени од стране британске владе, и „влада је одрекла да потврди сваки уговор, којим се бацило какво год време на будући нараштај и којим би се изазивала потреба, да се заузме долина Чумбе више но на три године“, али јасно је за свакога, коме су иоле познате вјековне традиције инглеске политике, да се то говори и чини само тек привидно, да би се избјегле свакојаке дипломатске компликације у случају, ако би Инглеска изјавила, да је *сталино* заузела тај прави кључ читавог Тибета и да одатле изаћи неће. У овоме погледу врло су занимљива разјашњења инглеске либералне штампе. Тако на пр. „Daily News“ говори: „у тибетској експедицији лорду Керзону припада иста улога, коју је Милнер одиграо односно Јужне Африке“. Поводом овога руски лист „Слово“ говори: „ми имамо равлог да речемо, да је пуковник Јунгенхсбанд био односно Тибета онакав пионер и стрвијелач, каква је био познати доктор Цаксон односно Трансвала. Равлика је само у томе, што је напад овога потоњег у мирно доба на Јоханесбург био напад приватног лица, а Јунгенхсбанд је официр инглеске војске, који је нарочито „преступио границе“ својих пуномоћја. И од једног и од другог влада инглеска „одрицала се је“ у своје вријеме, а за тимем ову „цијељ“, којој су они служили постигла је у своје вријеме“ сама инглеска влада...

Кад је закључен инглеско-тибетски уговор много су више повријеђена у њему сиверенска права Китајске владе у Ласи, него права самога Тибета, и ако је ко тимем оштећен, — оштећен је на првом мјесту Китај. Но питање се тимем далеко не свршава. Инглески врло добро знаду,

кога они ту гађају и бију. За њих нијесу толико важне материјалне користи у Тибету, колико је важан онај морални утицај, што га они могу с временом имати на сву Средњу Азију, т. ј. на Тибет, Монголију, Источни Туркестан, Руске Забакајске области, па шта више и на Калмицке степе

За свакога коме је познат огромни утицај, који будијски просвештеник има на попледовате ламанима, јасно је, да би Инглески добили моћно оруђе за политичко и економско утицање на све народе Средње Азије, кад би само успјели да у своје руке добију Далај Ламу. Али како изгледа будијски просвештеник појмио је у чему је ствар, те не желећи служити као оруђе Инглесима и њиховој политици, побјегао је на сјевер и сада се налази у Урги...

Инглески, мало по мале, не само да тврде своје индијске повиције, но стежу гвозден обруч окол руских средње-вијеких владавина, од ушћа Еуфрата и Тигра до границе Китаја и дубине Монголских степа. Хоће ли Инглески успјети да тај обруч стегну и утврде тако, да би га доцније тешко разбити било, — то ће будућност показати.

Међутим, данас је за свакога јасно, каква би значај за Русију имало то, да има на Персијском земљишту макар и један пристап, који би могао послужити за свратак или базу за данашњу и пр. флоту адмирала Рожественског, који је принуђен, да лута по Индијском океану.

† СЕВАСТИЈАН православни митрополит скопљански

Једна да је прошла година дана, од кад црни глас о смрти скопљанског митрополита Фирмилијана ожалости сваког Србина, кад је оно Богу угодно било, да позове себи дух још једног доброг слуге Свог Олтара, митрополита Севастијана, те да скопљанска митрополијска столица још једном удова остане.

Визокпросвештени митрополит Севастијан осјећао се до 14 јануара у доста повољном здрављу и ако је још од подавно опака болест почела била његово здравље подгривати. На св. Саву служио је службу у Галати у српској цркви, и ту је тако озебао да је одмах пао у постељу, из које се више није дигао.

Севастијан Дебелковић рођен је у селу Липљану из једне од најзнатијих и најстаријих свештеничких породица српских на Косову. Свршио је основну школу у родном мјесту, а богословију у Призрену, а послје тога био неко вријеме учитељ. За тимем је као кандидат своје епархије отишао у Цариград, те је на острву Халци свршио грчку богословију с одличним успјехом. Онда је остао у служби код васељенске патријаршије. Својим узорним животом и одличном спремом умно је да сврати на себе пажњу и стече повјерење црквених великодостојника. За митрополита је изабран 15. (28) јануара 1904., а посвећен 18. (31) јануара исте године у патријаршијској цркви св. Ђорђа на Фанару.

Прерана смрт митрополита Севастијана велики је губитак за српску

цркву у опште, а нарочито је велики ударац за скопљанску епархију. То ће знати свако, ко се сјети, колико је имао да пати и борбе да издржи српски народ ове епархије, док је добио Србина митрополита. Снак је вјеровано, да је скопљанска епархија послје Фирмилијана добила у Севастијану митрополита, достојна овог високог позива, који ће ово епархију за дуго времена учврстити у српским рукама. А сад ево немилу смрт једним махом пресеже све наде, које су се полагале у његов рад.

Свечано оцијело извршено је у православној цркви св. Троице на Таксиму у ериједу 26. о. мј. у 3 сата по подне, а затим је тијело превезено на жељезничку станицу и отуд превезено у његову Богоспасајему епархију у Скопљу, гдје ће и сахрањено бити.

Милостиви Бог нека дарује рајско насеље његовој души.

Вјечан му спомен у народу српском!

НОВИ РУСКИ МИНИСТАР УНУТРАШЊИХ ДЈЕЛА.

На мјесто одступившег Свјатополк Мирског парским указом постављен је за министра унутрашњих дјела члан Државног Савета Александар Григоријевич Булигин.

За потоњих 11 година Булигин је служио у Москви као губернатор, а у исто доба и као помоћник ђенералног губернатора и тако је ово назначење учинило најбљи утицај, јер је у Москви он познат као строги чувар реда и законитости, који је увијек убио да се исплете на сваке непријатеље, без да тимем штети чије било интересе. И ако је он познат као човјек конзервативног правца, онет ни у најтеже вријеме Плевова министарства није ни мало етјешњавао варошску и земску самоуправу, и увијек је потпомагао све њихове на закону основане тежње. А. Г. Булигин као губернатор одликовао се хуманитарношћу, доступношћу и дубоким познањем својих послова, које је он с највећом вољом и трудом изучавао. У Москви се он користао општим уважењем и то баш због те своје строге законитости и мирног и свјесног односа према својој последи и према свакоме.

А. Г. Булигин припада старој властелинској породици, а родио се је 1851 год. Пошто је свршио правничке науке, ступио је 1871 г. на службу и то најпрвије у министарство правде као кандидат за судију. Године 1873. пријешао је у министарство унутрашњих дјела и тецајем више година успјешно је вршио најразличитије дужности, које су му од тога министарства повјераване биле. Показивши се увијек као добар радиша и одличан администратор, био је, 1886. г. назначен за вице-губернатора у Тамбову, а кроз годину за губернатора у Калуги. За вријеме свога службовања у Калуги, он се својски заузео око уређења те губерније, а нарочито око народне просвјете. Године 1893. био је премјештен у Москву као губернатор, а 1902. назначен је за помоћника ђенералног губернатора, те је у одсуству великога књаза Сергеја Александровића и ту дужност више пута вршио. Ове године Булигин је био назначен за члана Државног Савета. Он је позашћен избором за почасног грађанина од више руских градова, а одликован је свијема руским орденима до Вијелог Орла укључно и многијема орденима странијех држава.

РАТНЕ ВИЈЕСТИ

Како живи Манџурска војска.

Поред свијех потешкоћа са којима је скопљан војнички живот у Манџурији, сви који отуда долазе у Европу, или који пишу врло се повољно одзивају, како о здравственом стању војске, тако и о добром расположењу официра и војника и безграничном њиховом пошерењу према ђенералу Куропаткину.

Ево и пр. што прошлог мјесеца пише један штаб официр својом брату:

„Наш је живот тежак, врло тежак; али ово је рат, а у рату не може ни бити друкче! Ми овдје живимо у земунцима, т. ј. у јамима, које су покривене гаљаном, а сврху њега је набацина земља. У земунцима је топло и кад је мраз од 17—20°, само је то невоља, што се ништа не види и цео дан мора горети свијећа, те се очи веома кваре“.

„Војници су топло одјевени; још недавно дали су свакојему по топли Китајски капот, а сада — полупшубе, топлу обућу и бјелоне. Хране их одлично; дневно добијају по фунат говедине и довољно чаја и шећера. Леб се једе свијежи, а не двоцеци. У опште, поклања се велика пажња официру и војнику, благодарећи Куропаткину, који, поред свијех другижех брига, труда и одговорности, шаљави и за то времена. Да би свакома кинеско живи војници на предњим повицијима, он измпиље своје ађутанте, који тамо и по неколико дана остају. За пријеме потоњег рата с Турком ничега сличнога није било. Услови овога рата много су тежи; увијек се налазимо под огњем; земља је опушћена, становништво се разбјегло, а седи су разорена из основа“.

Дале се у томе писму говори о повољном здрављу и добром расположењу у војсци, а о ђенералу Куропаткину говори се још, да се свако тамо дође може очито увјерити, каква је тешкоћа трпио и трпи тај човјек... Поред свога тога он је сачувао своју обичну свијежину духа и хладнокрвност, и поред свијех искушења, тврдо вјерује у руску моћ и у коначну побједу над непријатељем.

Једно писмо приватног секретара руског Цара о миру с Јапаном.

Лондонски лист „Стандард“ доноси слиједоће писмо као одговор Виљему Фоку, једном од најугледнијих поборника за свијетски мир на његово питање, да ли би се примирје могло склонити посредовањем међународног савеза за свијетски мир. Писмо је од приватног секретара цара руског и гласи:

„Царскоје Село, 23. јан. 1905.

Одговарајући на Ваше цијењено писмо од 30. децембра 1904. могу Вам јавити, да, и ако је мисао о миру сигурно свакоме симпатична, по мом мишљењу за Русију још није дошло вријеме, да о миру под ма каквим условима и помисли, а како ли говори.

С обзиром на то, да се одавде сваки даном нова војска суним и морем спрема, да ступи пред непријатеља, примио би се — о томе сам увјерен — сваки покушај о примирју с највећим негодовањем.

То ми ни мало не смета, да Вам на Вашој доброј и племенитој намјери најискреније захвалим“.

Јапанско оружје на копну и на мору.

Како јављају из Токија, Јапанци живно раде око наоружања и на копну и на мору. Већ се започела градња велике оклопнице од 19,000 тона, а с браином од 18½ миља. Осим тога саградиће се још двије оклопне крестарице, од којих је једна већ отпочета, као и још неколико крестарица свака по 12,000 тона. Број торпедњача и мањих и већих биће знатно повећан. Тецајем ове године биће спуштено на море 15 подводних лађа, од којих су неке већ готове у Јокохами. Врде се преговори о куповини једне Китајске крестарице и да су официри и момчад већ пошли да ту крестарицу приме.

Поправка читаве флоте била је довршена још 12 децембра.

Код Борнеа налазе се три јапанске крестарице и неколико већих торпедњача. Други одред крестарица ухватио се је к Југу, а за њим слиједи адмирал Токо и Камикура са три велике оклопнице. Три првокласне крестарице налазе се у Сунгарском мореузу, а три неоклопне крестарице и једна стара, бивша прије Китајска, оклопница, чувају Корејски мореуз међу о. Цусимом и кошим. Ондада Владивостока биће овијех дана објављена.

О војци на копну јавља се, да се на Формози искрцала једна дивизија, а спрема се још и пети армијски корпус. Крајем јануара састаће се војска ђенерала Ноги са Ојшом. Сви резервисти у Јапану до 40 година стављени су на ратну ногу.

Турска и рат на Далском Истоку.

Како изгледа рат на Далском Истоку

није остао без izvjesnog uticaja i na Tur-
sku. Kao potvrda za to moze nam poslu-
ziti ovaj razgovor dopisnika „С. П. Вје-
домости“ с једним турским војничким час-
ником.

— Је ли истина, — упитао ме је
један турски војнички часник, — да је у
Русији број војника поклав само на хар-
тији, а у ствари да нема ни трећи дио
од тога?

— Мени је веома жао одговори
Рус, — што ми ни као сфидир дајете такво
питање. Помислите само, — Русија има
неколико граница, много тврђава и градова,
тако да, кад би рачунали само оне војнике
који служе у мирно вријеме, било би не-
мање од милијона. То ће вам казати и
свако дите у Русији.

— Зар милијон? — лице сфидира оста-
де као уплашено.

— Сад рачунајте даље, — продужих
ја, не одговарајући на његово питање —
На бојишту код Куропаткема има не мање
од четири стотине хиљада људи, а на путу
се налази још бар толико. Осим тога у
сваком граду и у свакој тврђави стоји исти
број војника као и прије, и није се тај
број ни мало умањо.

— Мисје бити, може бити... Ви си
гурно то добро знате. Но код нас су дола-
вили Јапанци, који су изврсно говорили
турски, — и они су нас увјеравали, да ће
попући Русе и проћерати их за Вајкал.
Они су то тако увједљиво говорили, да је
трудно било не вјеровати им.

— Ви сигурно не знате, кад кога су
се овдје крили Јапанци — Они су се кри-
ли код Америкаца. У нашем штабу био је
спор испред батке Леојана. Многи су
тврдили да ће се тијем бојем рат свр-
шити, пошто ће Куропатки бити сигурно
разбијен. Па што се је догодило? — Пси-
нул је, може бити, до сто хиљада људи,
а ствар ствари није се ни мало промије-
нило. Мој брат је говорио, и ја сам готов
да му вјерујем, да ма ко да буде побједи-
тељ, опет ће се овај рат свршити ничим.
И овај који побједи неће се изгубити. У
сваком случају мора се признати да су
Јапанци јунаци и да су цео свијет својим
јунаштом зачудили. За Русе не треба ни
говорити; одавно сваки зна каква је руски
војник, а ми то опет знамо боље него други.
Овај рат много ће нам користити. Наша
влада обратила је обављњу пажињу на спре-
му официра, нарочито поморских. Јапанци
су нас увјерили, да ми, благодарећи нашем
географском положају, можемо постати једно
од првих поморских држава, те су се и наши
државници са султаном на челу обављива
за посао заузели. Ја сам увјерен, да од да-
нас за десет година наша флота неће ни
у чему уступати француској.

Књижевност, умјетност и просвјета.

(Јосиф Штросмајер 1815—1905). У
недјељу, 23. о. м., бискуп Јосиф Штрос-
мајер навршио је деветдесет година. Наша
браћа Хрвати славе са поносом тај ријетки
дан свога великана. И заиста, бискуп
Штросмајер је највећи њихов родољуб, па
и највећи југословенски апостол. Његове
тежње за јединство јужних Словена биле
су велике, нарочито за приближење Срба и
Хрвата. С тога се и ми придружимо
слављу браће Хрвата. Позната је свијема
Штросмајерова љубав према Србима, а

ЛИСТАК.

ПОЉАНА ЖИВОТА И СМРТИ.

— Хенрик Сепкјевић. —

Двије пољане, двије неимамјерне рав-
нице пружале се недалеко једна од друге.
Растављала их је само једна бистра ријека.

Обале обје стране уздицаху се стрмо.
На једном мјесту обале се далеко удаљаше
једна од друге, ријека се раширила и
бјеше начинила мали пливач.

На дну бистре плавичасте воде мога-
ше се видјети алатна пјескуша, на којој
се према површини подизаху лотосови
цвјетови. По површини виђаху се дивни
бјели и ружичасти цвјетови, над којима
облијетаху лептирићи и плаворили ви-
лини коњици. По обали љубаху се лис-
нате палме, а међу дивним цвјетовима
шарене птичице.

Ту, гдје се ријека проширила, могло
се пријети са једне обале на другу.

Једно је била пољана живота а друго
пољана смрти. Обје је створио свемогући
господар Брама, и пољану живота одредио
је на чување добросрдочном Вишњи, а смрти
на мудролије Шивни. Кад им предаде по-
љане, овако им рече:

— Владајте и управљајте овдје по
својој најбољој увиђајности.

... На пољани, коју је Брама дао
Вишњи набрво поче живот цвјетати. Сунце
на небу излазаше, па опет залазаше, би-
дан и ноћ; на мору би плима и осјека;
по небу плували су црни облаци из ко-

тако исто позната је његова љубав према
Русији. Кад је оно била велика прослава
прелаза Руса у хришћанство, он је отпра-
вио онај познати телеграм у Кијев, што
је против њега изазвало велико негодо-
вање; а кад му је учињена замјерка, изу-
стено је сие знамените ријечи: *моја је свјест
мирна*. И у дијелу Јевропи познато је
име Јосифа Штросмајера. Највећи пиле-
ски државник Гледетон био је с њим у
интимној преписци. А позната је читавом
свијету и знаменита његова улога на ва-
тиканском конвизијуму 1869—1870, кад
се борно противу догме о папској непо-
грјешивости. У величанственој Петровој
цркви у Риму, гдје се бјеше сакупило
више стотина католичких бискупа из Јев-
ропе, Азије, Африке и Америке, Штросма-
јер је тада задивно цео свијет својим кла-
сичним бесједама на латинском језику.

А што је све Штросмајер учинио за
Хрвате, тешко је то описати. Он је на
стотине хиљада трошио за културу свог
народа. Југословенска Академија има нај-
више њему да благодарити за галерију слика,
која се и зове „Штросмајерова галерија
слика“. Једном ријечи Штросмајер био је
душа препорука хрватског народа, а у
исто доба био је искрен пријатељ српскога
напредка. Велики јубилар потпомагао је
и морално и материјално сва хумана и
културна предузећа и друштва наше пре-
косавске браће. Он је и данас члан „Ма-
тице Српске“, а и почасни је члан мно-
гих српских друштава, читаоница и т. д.
*Свиједоме јубилару желимо, да у здрављу и
задовољству и стошту наврши!*

Десетогодишњица „Цариградског
Гласника“ 1895—1905 и светосавска
прослава десетогодишњице „Цар-
иградског Гласника“ као и светосавска
прослава у Цариграду обављене су овако:

У девет и по сати прије подне слу-
жена је литургија у српској цркви св.
Николе у Галати. Овај свети храм био је
луке пуи Срба из разних крајева.
Војни изасланик Србије пуковник Г. Љуба
Лешјанин са господином, први секретар по-
сланства Србије г. Д. Чохаџић, који је
заступао болесног г. Борђа Симића, по-
сланика Краља Србије, чиновници срп-
ског посланства са господином, отпраник по-
слова Црне Горе г. Ј. Матановић, са пи-
јетим особљем посланства; учитељи са
свима ученицима и ученицама, угледни
Срби трговци и занатлије, капетани бро-
дова и др. одстојали су свету литургију,
коју су служили Њ. Високопреосвештен-
ство скопљански митрополит г. Севастјан
и г. г. протојереј В. Греговић, јеромонах
Гаврил Дожих и ђакон Макаров. На служ-
би је одговарао хор руске капеле при
руском посланству; дивну бесједу послје
је навршио држао је о Св. Сави јеромонах
Гаврил Дожих.

Црква је била врло лијепо декори-
сана скупоцијеним ћилимима.

Кад је литургија свршена, сви при-
сутни кренули су се у српску основну
школу у Пери. На згради српске школе
депршила се тога дана са једне стране
српска тробојка, а с друге турска. Школа
је била омићена зеленилом, барјацима и
скупоцијеним персијским ћилимима. У про-
сторијама госте је дочекивао нарочити
одбор, а од стране редакције „Цар. Глас-
ника“ власник листа, г. К. Груччевић и
управник српске школе г. Ст. Капетановић
са његовом поштов. госпођицом. Све су
просторије биле пуне гостију, међу којима

јих киша падаше; пушта земља превуче се
зеленилом; живот је набујао.

Да би се људство умножавало, ство-
рио је добри Бог љубав, која је осим тога
пружала људима срећу. Када је Вишњу
све то учинио, пољане га Брама пред-а-се.

— Већ на земљи ништа не можеш
више учинити, чим би свој створ још пот-
пунији начинио. Срећа смртних, које си
ти људима назвао — потпуна је. Остави
их сада саме, нека плету коње живота
сами без ичије помоћи. Ти хајде на небо
и одмори се.

Вишњу послуша Брама и људи бјеху
приморани, да се сами старају о будућно-
сти. Треба да се брину како да живе. Иа
добрих мисли рађала би се срећа, из рђа-
вих туга, бол. Људи су у чуду опазили,
да живот није вјечита радост. Опазили су,
да су коњи живота, које им је Брама дао,
двоструки, и док се један смјешкао, други
би плакао.

Одеше дакле људи Вишњи, да се
потуже:

— Ох, господару, тешко је сносити
тугу и бол.

Богу се ражали и рече:

— Нека вас дакле тјешти љубав.

Људи одеше угђени од престола
Вишњина. Љубав им је одиста толико
среће пружала, да бол остаде сићушан
према њој.

Али љубав је извор животу. Ма да
је колико била велика Вишњина држава,
ишак ни јагоде земаљске, ни мед чела,
ни воће са дрвећа не бјеше доста, да
намножево људство парани. Паметнији
почеше крчати шуме, обрадише земљу, за-
ошљаше је сјеменом и пошљаше. Тако се

су били сви вишепоменувани, као и
сви Срби ђаци који се уче у Цариграду.

Славски обред, два разна колата, је
дан од стране редакције „Цариград Глас-
ника“ и један школски, извршио је с осве-
ћањем воде протојереј Греговић, а редак-
цијски славски колач сјекао је јеромонах
Г. Гаврил Дожих.

За тијем су ђаци отпјевали химну
султанову, коју су присутни стојећи са-
слушали. Одмах је за тим настало послу-
живање гостију разним спремљеним ђако-
нијама; управитељ школе г. Капетановић
поздравио је све присутне, захвалио им
што су дошли и замолио их, да саслушају
бесједу о десетогодишњици рада омићеног
„Гласника“. Бесједу су сви саслушали и
на крају поздравили г. Груччевића живим
одобравањем. За тим су ђаци отпјевали
химну Св. Саве. Послје тога било је де-
кламовање ђака по мјесту рођења из разних
крајева и вилајета: Цариградског, Косов-
ског, Битољског, Солунског, Србије, Црне
Горе, Воке Которске, Босне и Херцеговине.

На ручку је био приличан број Срба,
а било је и неколико лијеких здравина.

Другог дана у вече приредила је
управа „Гласника“ у част својих прија-
теља банкет у просторијама француске
гостионице А. Овијеро. Било је на вечери
преко 50 особа, а међу њима: пуковник
г. Лешјанин, отпраник послова Црне
Горе г. Ј. Матановић, први секретар срп-
ског посланства г. Д. Чохаџић, г. д-р М.
Пећанац секретар; поп Христић, писар;
Тројан Живковић, драгоман посланства
Србије, г. Душан Дреун драгоман послан-
ства Црне Горе, г. г. Мило Зекковић, М.
Жавковић, Ђ. Вучетић, управитељ срп-
ске школе г. Ст. Капетановић, ђаци слу-
шаоци медицинске и правничке школе
и др. Прву здравицу наадрвио је отпран-
ик послова Црне Горе г. Матановић,
власнику „Гласника“ г. Груччевићу, који
је одушевљено поздрављен са „живио“; за
тијем напје је здравицу пуковник г. Леш-
јанин, која је такође одушевљено пропра-
ћена г. Капетановић напје је здравицу
у име његових колега, сарадника, листе,
свештеника и учитеља. У име омладине
наадрвио је г. Т. Жавковић.

У име редакције „Цариградског Глас-
ника“ кратко и лијепо одговорио је влас-
ник г. Груччевић, заблагодаривши гостима.
За овим су читане све депеше, које су
биле стигле за прославу десетогодишњице
из разних крајева са стране као и че-
ститке из унутрашњости.

Послје вечере било је српско коло
које је трајало до 2 сата послје поноћи,
кад су се гости у најбољем расположењу
растали и кућама разишли.

Двадесетпетогодишњица Брани-
слава Нушића. У суботу, 25. јануара,
Срби Новосађани прогласили су двадесет-
петогодишњицу књижевног рада г. Брани-
слава Нушића, управника српске на-
родне дружине у Новом Саду.

Прослава је текла овим редом: 1. У 7
сати у вече у српском народном позоришту:

а) о животу и књижевном раду Нуши-
ћеву, говорио је г. др. Лаза Марковић;
б) свечана представа: „Тито је морало
бити“, драма у 4 чина од Бранислава
Нушића.

2. Послје позоришне представе дават
је у част слављеникову банкет у гости-
ници код Царице Јелисавете:

а) заједничка вечера;

зацарио рад на свијету. Мало по мало мо-
раде цео свијет радити и рад бјеше основ
животу.

Рад је међутим тежак био и заморио
људе. Опет настаде незадовољство на земљи
и многи поново одоше к Вишњи. Клекосе
пред Богом и склопљених руку молише га:

— Ох, господе, рад нас је уморио;
тијело нам слабо, не можемо истрпити
вјечити умор. Вољели би да се одморимо,
али се не може, јер живот сваки даном
све више рада захтјева.

Вишњу на молбу овако одговори:

— Истина, велики Брама рекао ми
је, да вас оставим саме, но нешто ћу ишак
учинити за вас. Даћу вам нешто, што ће
вам живот на неко вријеме прекинути и
дати вам одмора.

Вишњу им тада даде сан.

Људи с радошћу прихватише нови
дар, и за дуго бјеху увјерени, да је сан
вајдвнија ствар, што им је Бог даровао.

За вријеме сна нестало је мисли п
заваравања, сан је кријенио уморене, као
добра мајка, сан је сасушио сузе бола,
и бицио на све кошрину заборава. Људи су
хвалили сан и говорили:

— Сан је бољи и од самога живота.

Само са једним не бјеху задовољни.
Што сан није вјечит, што их је послје
спавања очекивала увијек аплпа, рад, умор
и нова борба.

Та их је мисао толико мучила, да и
по трећи пут одоше Вишњи.

— Ох, господе — рекосе. Ти нам
даде велики и нецјењив дар, али он траје
врло кратко вријеме. Доволи нам, да сан
вјечити буде.

б) заадрвио је Славленику г. А. Хадрић,
предеједник приређивачког одбора.

На банкету је свирао војничка ка-
пела ц. и кр. 70 пјешачке петроварадин-
ске пуковније.

Ми од срца честитамо г. Нушићу,
одличном српском књижевнику, ово ријетко
славље и искрено желимо, да сретно дочека
и педесетогодишњицу.

(† Др. Паја Мандровић). Бивши уред-
ник „Србобрана“. Др. Паја Мандровић,
преминуо је (4. о. мј. у Вел Бечкереку,
гдје се од неколико година као практичан
љешкар бавио. Покојник је г. 1865 рођен
у Долону у Банату. Отац му је био свеш-
теник. Мандровић се је још као универ-
зитетски ђак много занимао журналистич-
ком. Касније је сасвим напустио школу и
посветио се новинарству, прво као сарад-
ник „Србобрана“ уз пок Игњата Димћа,
а послје овог као уредник тога листа.
Новинарство је напустио г. 1902. послје
познатих септембарских догађаја у Загре-
бу, када је и „Србобран“ био обустављен.
Тада се је покојник поново вратио школи
и за кратко вријеме на будимештанском
универзитету довршио медицинске науке,
које је био прекинуо, и наставио се као
практичан љешкар у Вел Бечкереку, гдје
га је и смрт затекла. Нека му је лака
асмља.

(Верешчагиновић умјетничка за-
оставштина.) Умјетничка дјела Верешча-
гиновића, која су била од октобра изложена
у Петровграду, остаће сачувана у Русији.
Сада ће бити пренесена у Музеј Цара
Александра III (стари „Михајловска па-
лата“) који је одређен за руску умјетност.
Тиме је одстрањена земаља руских умјет-
ника, да ће заоставштина Верешчагинова
пријети у стране руке. Када су се држа-
ле лицитације, мислило се да ће слаке
бити разграбљене, или да ће цести у руке
инглеских или америчких богатша.
Са ове стране нуђно је 96.000 рубаља.
Цар је положио 100.000 рубаља и тако
су се дјела славног умјетника за Русију
сачувала. Што није имало цијене, и пр.
разне фотографије, репродукције типова
и т. д. — све је то удова М-јух Верешча-
гинова поклонила музеју. Тако ће поје-
тници музеја имати прилике да виде осим
слика, скица и цртежа и многих ријетких
декораторских предмета из страних зема-
ља донесених, Верешчагинов намјештај,
оружје, успомена на Скобејева, фотографа-
је владалаца с оригиналним потписима
и т. д. Двије слике из Јапана су недо-
вршене. Умјетник их је хтио довршити,
кад се буде вратио са Далеког Истока,
али је на жалост судбина друччије досу-
дила.

(XIV-ти конгрес оријенталиста.) Дру-
штво оријенталиста обзначило је, да ће се
XIV-ти међународни конгрес оријентали-
ста држати у Алжиру од 6 до 13 априла
ове године. Овим излета у недјељу 10. и
у понедјељик 11. априла, уредике се још
двје велике екскурзије на изток и на за-
пад од Алжира.

Говори на конгресу моћи ће се држа-
ти или штампати на француском, ингле-
ском, њемачком, шпанском, италијанском,
латинском и арапском језику.

Чланова друштва, који желе добити
члански билет на конгрес, плаћају 20 фр,
а њихове жене или родике, које би же-
љеле бити на конгресу и учествовати у
излетима, плаћају 10 фр

Вишњу се намргоди. Љутило га је
што људи увијек нешто ново желе. Љу-
тито им одговори:

— То вам ја већ не могу дати. Него
идите преко ријеке на другу обалу, тамо
ћете наћи што желите.

Људи послушају божанствене ријечи
и поврвјеше у великим гомилама до језер-
ца, да прегледају другу обалу, коју до
сад не удостојаше погледа.

С друге стране мирна, бистра језера
обрасла лотосовим цвјетом, пружала се
пољана смрти, Шивина држава.

Тамо сунце не излазаше и не сје-
даше, није било дана ни ноћи. Једнолик,
плавичаст полумрак владао је у цијелим
предјелу. Тамо предмети не имађаху сјенке,
јер их је плавичаста свјетлост једнако
обасјавала са свију страна.

Предјео ишак не бјеше пуст. У тавни-
ни могао се видјети брда и долине, ондје
ондје дрвце, са дрвца и стијена висаше
биље. Али чудновато — стабла, биле све
скоро провидно изгледаше, као да су нека
ваздушна тијела. Животом је тамо ола-
дала нека непозната, чиста, блага тишина,
свима владаше сан, сан из кога се не може
пробудити.

У чистом, чудновато провидном зраку
не бјеше ни вјетричка, лишће по дрвцу
и цвјећу не помичаше се.

Људи, који у тавни и вици дођоше
до обале, кад видјеше неомичан плавичаст
предјео упиташе се и шапћући говораху
међу собом:

— Како је тишина тамо, како је при-
јатна очима та свјетлост...

— Тамо је домовина мпра и вјечити
та сна.

Лица, која желе говорити на конгресу морају још сада послати извјешће о чему желе говорити. Теме могу бити узете из историје, географије, етнографије, флориде, религије и социологије источних народа. Рад конгреса далеко се не ограничава на саму филологију.

За подробија извјешћа о конгресу и другим потанкостима треба се обратити у Secrétariat de la commission d'organisation, 46, rue d'Isly, Alger.

НАРОДНО ЗДРАВЉЕ.

Инфлуенца.

У потоње вријеме појавило се и код нас више случајева инфлуенце, те неће бити згорага, ако о тој болести коју рекнемо.

О инфлуенци се за дуго није ништа чуло, док се није године 1889. почела судило показивати, али нијесу тада много марили за њу, но су је пренебрегавали. Нијесу је онда сматрали правом болешћу, а онемо ко је од ње оболио, ругали би се. Убрао се међутим ствар окрену, јер се показало, да то није незнатна, неважна болест, пошто су многи од ње опасно обољели, а неким и умрли. Колико су јој се до онда ругали, толико је од тада инфлуенца људима задјавала страха.

Има много људи, који сваку кијавицу или кашаљ држе за инфлуенцу, па се онда последије тога још хвале, да су били измучени од ње, али су је ипак сретно пребољели. Криво чине, јер овако себе и околину без потребе узнемирују, пошто је инфлуенца каткад немога опасна болест, која предава од једнога на другога ила се још чешће ваздухом преноси, те није у никаквој вези са свакидашњим прекладама.

Име „инфлуенца“ је, право рећи скупо име за множицу болесних појава, које се једна код које друге болести тако различито и многобројно указују. Да ове разне појаве у неки прегледни ред доведу, подијелили су инфлуенцу у три врсте, које међутим нијесу никакви засебни облици болести, јер су у сваком поједином случају мање више заједно скопчани.

Овај облик инфлуенце, гдје се болесне појаве највише тичу живота, зову *нервозном*; код које су обољели органи за дисање *катаралном*, а гдје су органи за варење болесни, *гастричном* инфлуенцом. Но како је речено, ова три облика, јесу један с другим скопчани, само што је један или други облик јачи и изразитији. Најобичнији је *нервозни* облик.

Код нервне инфлуенце одједном спадне човек, који је до тада био сависно здрав, веома жестокато клоудост и слабост. Убрзо му се заврти у глави и ова га јако боли.

Болесника обузме нека замишљеност и мисли, да је оболио од опасне болести; ушљед тога клоне духом, а цијели свијет му је без вриједности и досадан. Убрзо укажу се час јаче, час слабије реуматичне боли на разним дјеловима тијела, у ушима му непрестано зуји, очи га боде, те су објетљиве према светлу; не може да спава (у другим случајевима опет непрестано спава), многи се вноји, а то му је веома несносно, често губи свијест. Рижко кад остаје само код тих појава, већ се најчешће у исто вријеме указују

и болови у органима за дисање и варење. Кијавица, боли код гутања, промуклост, кашаљ; с друге стране опет ниска воља за јелом и пићем, мука, повраћање, затворено тијело или пролив, катар у пријемима и т. д. то су тежоте, које болесника сад мање, сад више муче.

Инфлуенца траје неколико дана, а каткад и више недеља. Али болесник од ње обично оздравља, те је само иза тога слаб, млитав и зноји се, па тек иза дужег времена може опет свој досадашњи посао вршити.

Од инфлуенце може човек поново оболети, а и то је једна од многих загоњетака ове тајне болести.

Појаве те болести, и ако су различите и мучне, ипак не показују ништа ванредно. Јер се и иначе појављују појединце или и све заједно. По чему се дакле познаје, да је ко оболио од инфлуенце? У првом реду по том, да је у оном мјесту од сличне болести још више људи обољело. Осим тога још су двије околности, које су значајне за инфлуенцу, а то су, да се болесник, ако је и незнатно од ње оболио, тешко може поправити, а друго оне узредне болести, које последије претрпљене инфлуенце остају.

Болести, које се јављају уз инфлуенцу и последије ње, дакле, *компликације*, чине ју тако опасном болешћу.

Најобичнија је, али и најопаснија компликација инфлуенце алогласно запаљење плућа, од које често оболе млади и крјетки људи. Ово се јавља од једном те чудноватом брзном учини свему крај. Код старијих људи већ је обични плућни катар ошаван, особито ако су већ прије много патили од те болести.

Они, који болују од срца или од плућа или иначе слаби људи, више ће страдати, него здрави, ако ободе од инфлуенце.

Друге компликације, и ако доста озбиљне, али ипак мање опасне, јесу: *плеврит*, *цирени* у носу или дупнику, *криволићење* из носа, из плућа, желуца или цријева, разне болести ушнују и очију, грчеви, *невралгије* и општа *нервозност*, *мали* али *бзни* приштепи (*фурункули*), *мале* крвне цјеге, и т. д. И болести мозга су иза ње приметнији, као што је *меланхолија*, *хипохондрија* и *пожмама*. Но обично нијесу ови случајеви веома тешки, па се брзо опет излече.

Инфлуенца може бити опасна не само својим компликацијама, него и тиме, што сасвим чудновато и особито утиче на друге већ постојеће болести. Ове бивају ушљед инфлуенце све горе, нарочито болести плућа и срца. Ако овакви људи ободе од инфлуенце, онда се указује *никова* стара болест у много јачем степењу, па ако је болест озбиљнија, могу и умријети.

И друге болести и, пр. шећерна болест (*diabetes*) јако се и горша, ако се придружи инфлуенци; али највише се по горша поремећење ума, код којих болесника сви успјеси, који су се кроз мјесеце и мјесеце постизавали, одједном несташу.

У пошљедње вријеме још су код те болести опазили, да се све равне иза операција инфлуенцом покраве и бијају све горе. Данданас била би велика погрешка, да се иза какве операције покажу знаци тровања крви, јер је антисептична техни-

ка данас на врхунцу свога развјетка. Код операција, који доцније ободе од инфлуенце, често се показују овакви знаци тровања, и ако су за операције и последије ње пазили на најстрожу антисептику; а то је појава, при којој нико не зна, што да чини.

Поред свега тога, што је инфлуенца уопште, а нарочито према убогом, већ обољелим човеку тако пакосна и злобна, има она, ако се тако рећи може и нешто добра: она може друге акутне заразне болести искоријенити. Овијех неостаје мање више, чим се инфлуенца прјави: *фруе*, *скарлатина*, *тиф*, *дифтерија* одједном ишчезну, а инфлуенца тада сама влада. Дакла, да је то само онда, кад донета епидемички у већој мјери влада, као што је било године 1889. 90 и 1891./2.

Питаво је, да ли ми што знамо о природи и о узроку инфлуенце? Мало или ништа, јер код те болести најчешће готово на саме загоњетке.

Она не мари, као друге заразне болести, ни за некогаде вријеме, доба године, ни за прилике у земљишту, а још мање за спол, старост, или младост, ни за начин живљења. Њој је свеједно, не мари за никога, и пустоши као силан и моћан тиранин.

Пронашли су у најновије вријеме и некакав „бацил“ од инфлуенце и т. д., али цијела ствар још није сасвим сигурна. Тодико се ипак данас за сигурно зна, да је инфлуенца заразна (*приљепљива*) болест и да се може преносити од једнога на другога. Свак ће, дакле, добро чинити, ако пази, да се не састаје с таквим болесником, док није сасвим оздравео. То додуше које сасвим сигурно, да ко не би ипак оболио од инфлуенце, јер данас знамо, да и оне заразне клице које су у ваздуху, могу заразити, али бар треба да се укланямо свакој прилици, у којој се заразити можемо, тијом више, што се не можемо чувати од инфлуенце неким мјерама опрезности, као код других заразних болести. Ми смо према њој сувише слаби, немоћни и без воље, ми смо јој изручени на милост и немилост.

Напошљетку још неколико ријечи о дјечјем инфлуенци. Сигурно, несумњив дијек од те болести још увијек нијесу пронашли, и ако су је већ разним лековима пробали дијечити.

У опште настају се код ове болести, да се против појединих појава војује и да болесник пази на хигијенско дијететичка правила.

Болесник па ма био и тек мало болестан, треба да је миран и да се што више чува, најбоље да одмах легне у постелу. Многи болесници често ободе од компликација само зато, јер нијесу марили за прве појаве болести и што су доцкан знали лекара.

И они, који су болест пребољели, треба да се чувају што више могу, иначе лако могу поново обољети. Овакво поновно обољење обично је много озбиљније него првобитно.

ДОМАЋЕ ВИЈЕСТИ

Четиње, 28 јануара.

(Светосавска прослава у Скадру). Пишу нам из Скадра:

Дан првог српског Просвјетитеља, св. Саве прослављен је овдје на врло свечан начин, не обавирући се на то што је вријеме било одвећ рђаво. Школа је била укусно декорисана, за што се мора највише захвалити овдашњој учитељици г-ђи Анђи Петковић. Унутрашњи зидови једног одјељена школског, гдје се је обавила свечаност, била је окићена сликама: руског Цара и Царице, првороког Књаза, Књагиње, Престолонаследника Данила и Књаза Мирка. Даље сликама: Султановом и сликама владарца из куће Немањића, сликом митрополита Нићифора, Змаја Јована Јовановића и другим. — Из цркве су пошли к школи упарађени ученици и ученице; пред њима је ношена слика св. Саве, окићена зеленим вијенцем, на коме су се је лепршала свилена трака, по којој су се могле читати ријечи: „св. Саво — школска слава“. У школи је прво предомљен колач, па онда освештана водича. Последије овога је отпјевава хинма св. Сави, а иза тога је упр. учитељ г. Филип М. Протић држао говор „О главним основним домаћим васпитања“. Даље се је ређало неколико одабраних декларација наизвијенично са сходним прјемама, па је ученик Вањушевић говорио „О вјери и народности“. Говор малог ученика заслушао је с пажњом, а последије њега заорали се је прјема: „Ој Словени јоште живи“, па је настављено декламовање и прјевање, које је завршено прјевањем Султанове хинме. Последије овога су сви присутни поздравили различитим пићем и слаткишима, а за вријеме тога декламовала се и прјевала дјечица из оба приправна разреда (мушки и женски). За вријеме прославе било је мноштво народа оба пола. Присутни су били оба консула: руски и пригореки. Тога петого дана царско-руски консул, г. Лабачев, дијелио је школској дјочи воће и различне

играчке, које је за овај дан нарочито поручио из Немачке. Тако исто и књ. пр. консул, г. Славо Рамадановић, почастио је дјепу различним воћем. Нека господа консули за сваку њихову пажњу приме нашу најтоплију благодарност и признање.

(Јавне благодарности). Приликом светосавске прославе у Салчу, г. Мац Жуца Марбоновић, капетан у пензији, даровао је за учioniцу мјесне школе слику Н. Кр. Височанства Књава Господара са лијепо израђеним оквиром; а приликом светосавске прославе у Бројанцу, г. кап. Мојси Перовић даровао је ученицима 10 круна. Управе поменутијех школа изјављују дародавцима овијем путем срдачну благодарност.

(Прилози за погорелу гимназију у Пљевљима). Јављају нам из Скадра, да су тако почели купити црлоге за погорелу српску гимназију у Пљевљима и да се је тога племенитога посла подухватио тамошњи учитељ, г. Филип М. Протић. Имена приложника биће објелодањена преко листова.

Пишу нам из Дражевине:

У четвртак, 20 ов. мј, последије петодневног боловања смрт нам отрже бившег љешанског капетана честитог старину срдара Ивана Попова Вукчевића.

Срдар Иван рођен је у Дражевини 1807 год. Још у младим годинама био је наменован за кулука, а кулуци су у оно доба вршали првог судеке, грађанске и војничке дужности. За тијом је постављен за барјактара, а 1853 г. блаженопочивши Књаз Данило, поставио га је за капетана Ђешанске нахије. Доцније, цијенаћи његове врлине и заслуге и у рату и у миру, Господар Књаз Данило наименоваје га за срдара Ђешанске нахије.

Како јунаштом, тако и поштењем и правичношћу, као и другим врлинама које га красише, пок срдар Иван био је задобио особиту љубав и поштовање код свију који су га познавали, што је засведочено и приликом његова погребна, на коме се окупило било мноштво народа не само из Ђешанске, него и из Ријечке, Катунске и Зетске нахије, да га ожалди и потоњу му пошту укаже. На гробу се с њим опростио сходним говором учитељ г. Никола Рацковић.

Име срдара Ивана и као човека, и као јунака и судије остаје у његовом племену у најчешћој успомени. Мир нека је његовој честитој души, а међу браћом вјечан спомен.

Телеграми Бечког „Кор. Биро-а“

Рат између Русије и Јапана.

ПЕТРОГРАД, 23 јан. — Куропаткин јавља, да су Руси 21 о. м. заузели село Шантеченау, а јутрос су продужили напредовање и побили много Јапанаца. Јапанци отворилише ватру иза опкопа и Руси умакнуше, изгубивши 30 убијених и рањених. Јапанци су своје погинуле оставили на бојишту.

ТОКИЈО, 23 јан. — Руски напад 21. о. м. од пута који води Мукдену одбијен је с губитком од 700 људи.

ТОКИЈО, 24 јан. — „Рајтер“ јавља: да је на Ријечи Шаку и Хуну било више окршаја. У ноћи од петка на суботу пуцали су Руси на дјелове јапанских линија. У суботу најутра напало је 600 руских коњавика с двије компаније инфантерије Хиатејтсу. Јапанци успјешно бране то мјесто.

ПЕТРОГРАД, 25 јан. — Куропаткин јавља од 23. о. м. да су Јапанци предувели офанзиву и истакли више батерија од Квачијанце и Тајтаја; руска артиљерија отворила је ватру и одбила непријатеља.

ТОКИЈО, 25 јан. — (Званично) Около Шамитунга мирно је; Руси су се утврдили. 22. о. м. Руси нападше на Шигаица, али се повукоше; мала цијепадјиска одјељења нападше јуче Јапанице код Мачаначау, али бише одбијена.

ПЕТРОГРАД, 26 јан. — Говори се, да ће мјесто Гривенберга, у својству команданта друге Манџурске армије, бити изваљен Церници.

ПЕТРОГРАД, 26 јан. — Куропаткин јавља да је 23 и 24 о. м. било сукоба на лијевој крилу; 50 Јапанаца убијено је, а 1 заробљен;

Али како већ није могао зло поправити, оде пред свемоћног Браму.

— Створитељу, — повиче Вишну — спаси живот! Видиш, ти си створио пољану смрти тако лијепо и примамљиво, да сви надуштају мјоју државу.

— Зар нико не остаде на пољани живота? — запита Брами.

— Само један момак и дјевојка, ох господо, који се тако безгранично љубе, да су се одрекли вјечите среће, само да би се увијек могли гледати.

— Шта хоћеш дакле?

— Учини, ох, господо, да буде смртна држава мање привлачна, јер ће и ови слиједити осталијема, кад прође прољеће љубави.

Брами се мишљаше неко вријеме, затијем негодујући додаде:

Не, то нећу учинити. Нећу лишити пољану смрти љепоте, него ћу учинити друго нешто, за бих спасао живот. Наредићу, да сваки човек мора пријећи преко ријеке, али да не чине то радо и своје вољно.

Тако рече Брами и начини од помирчине непровидни вео. Затим створи два грона бића: Бол и Страдање и заповиједи им, да вео објесе над пријелазом на ријечи.

Од то доба је живот поново процвјетао у држави Вишне, јер и ако је пољана смрти исто онако свијетла, мирна и тиха као и прије што је била, али сад се већ људи боје пута који тамо води.

„Застава“.

Руси нијесу имали никаквих губитака.

ТОКИЈО, 27 јан. — (Званично). У поведљивих Руси су бомбардовали разне тачке Јапанског фронта и више пута напали али су одбијени.

ПЕТРОГРАД, 27 јан. — Куропатски јавља: 7 о. м. добровољци су на лијевој крили напали на много села близу Воаточана; много Јапанаца погинуло је, а остали су побјегли. За овим су Јапанци пријешли у офанзиву против руских позиција у центруму, али су их наше предстраже одбиле.

ПARIЗ, 27 јан. — „New York Herald“ јавља, да ће на мјесто Куропаткина бити назначен Велики Књаз Николај за команданта Министарства војске.

ТОКИЈО, 28 јан. — Ноћу 25 о. м. Јапанци су продужили бомбардовање на р. Шаку, па су се за тим утврдили у околини Хејконтс.

ПЕТРОГРАД, 29 јануара. — Куропатски јавља, да су Јапанци 27 о. м. ноћу напали руско лијево крило и фронт на растојању двије врте, али су били одбијени; у 5 сати вјутра поновили су напад, али су поново око 7 сати одбијени; 5 наших војника рањено је. И ако је велики мраз, рјетка су замрзавања.

ТОКИЈО, 29 јануара. — Руси су у сриједу продужили бомбардовање центрума и крајњег лијевог крила Ојамине војске; у четвртак бомбардовање крајње десно крило; мала руска одјељена напала су у сриједу у вече Јапанце, али су одбијена; стање је непомјенљиво.

ЛИБАВА, 29 јануара. — Лађе треће ескадре излазе свакодневно рада маневрирања. Ледолом „Јермак“ стигао је. Ескадра мора отпутовати крајем идуће недеље.

ПARIЗ, 22 јан. — Двије бомбе са експлозивним материјалима нађене су на улици и послате у варошку лабораторију. Ово је произвело извјесно убубуђење, ма да се држи, да бомбе нијесу опасне.

ПЕТРОГРАД, 22 јан. — Манукин није наведено за министра правде, него за администратора министарства. Мјеродавни кругови изјављују, да је прерана вијест о ослобођењу Горкога.

СОСНОВИЦА, 22 јан. — 40 хиљада радника буне се.

ЦАРИГРАД, 22 јан. — Данас ће бити потписан уговор са страним жандармерјским официјалима, који су ту скоро наменовани у Солуну, Скопљу и Битољу.

ЈАРОСЛАВ, 23 јан. — Плећство је рјешило да се обрати Цару с молбом, да се саову марочити изабрани представници ради претре са реформног царског манифеста од 12 децембра прошле године.

ХЕЛЗИНГФОРС, 25 јан. — Неповната особа у војничкој униформи ушла је у стан прокурора сената Јонсона, даде карту на којој је француски било написано: поручик Александар Гадд, уђе у кабинет, опали више метака из револвера и Јонсона на мјесту уби. Одмах за тим један полицајца и прокуроров син пуцали су на дошљака, која је рањен и превезен у болницу. Прокуроров син такође је лако рањен.

ОДЕСА, 25 јан. — Универзитет је затворен.

СОФИЈА, 25 јан. — Књаз полази ноћас у Берлин, да учини званичну посету њемачком цару.

ПЕТРОГРАД, 26 јан. — Очекује се царски указ, којом ће Кубеко, члан државног савјета, бити назначен за предсједника нарочите комисије за измјену цесарског закона. Чланови комисије биће: министар пресвијете Лукијанов, грф Голенищев-Кутузов, уредник „Вјесника Јевропе“ Стасуљевић, уредник „Граж-

данина“ књ. Мешчерски, уредник „Кијевљанина“ и уредник „Новог Времена“ Суворов.

ПЕТРОГРАД, 26 јан. — Министар фиванција подnio је цару предлог, да је хитна и неопходна потреба, да се изради закон о радницама; сви министрови пројекти које је Цар одобрио предати су министар-ком савјету на преглед.

ХЕЛЗИНГФОРС, 26 јан. — Убица прокурора Јонсона јест бивши јак универзитета и зове се Карло; у потоње вријеме живио је у Штокхолму, одакле је 30 децембра дошао у Финландију; на сва питања упорно ћути.

ПЕТРОГРАД, 26 јан. — На цареву депешу, којом именује бугарског принца Бориса за поручика Минског пука, Књаз бугарски одговорио је депешом у којој говори, да та вијест служи као нов доказ царског благовољења и учвршћује још више нераскидне везе, које постоје између два братска народа; Књаз даље изјављује Цару срдачу благодарност и непоколебиву оданост.

БЕРЛИН, 27 јан. — Књаз бугарски стигао је овамо и одсио у царском двору; последије подне цар га је примио, а у вече је књаз посјетио царицу.

БЕЧ, 28 јан. — Бесар је примио Андрашија, а примиће скоро и представнике разних партија, међу којима и Кошута.

ПЕТРОГРАД, 28 јан. — Поп Гапон лишан је парохије и осуђен на заточење, а у исто вријеме за брањено је да врши ма какве било црквене дужности, док се разјасни, каква је била његова улога у радничком покрету.

ПARIЗ, 28 јануара. — Изнесен је на дневни ред пројект о раздиоби цркве и државе.

РИМ, 28 јануара. — Сенат одговарајући на интерпелацију Титонија изјавио је, да се нашта није промијенило у односима између Италије и Аустро-Угарске, и да између обадвије владе постоје најбољи односи и потпун споразум односно питања на Истоку; што се тиче македонског питања, према њему се држимо као савезници, а односно Арбаније постоји између Италије и Аустрије нарочити писмени уговор. Министар осуђује листове, који својим писањем узбуђују јавно мњење и говори, да је Аустрија изјавила, да њено наоружање није направено против Италије; што се тиче Маће доније стање у њој није толико задовољавајуће колико прошле године, али опет ако се и покаже каква облачак на њеном хоризонту, то ће само дати повода Италији, да се боље приближи с Аустријом и Русијом, које по поруци Јевропе раде на преуређењу Истока.

ПЕТРОГРАД, 29 јануара. — Око 5000 радника са Путиловске фабрике иду по граду, да изазову побуну и у другим фабрикама, али су на Забалканском проспекту разиђерани од војске. Предузете су мјере да се заштити рад.

ВАРШАВА, 29 јануара. — Јуче је гомила радника покушала да уђе у једну фабрику; војска је три пут на њих пуцала; убијено и рањено 100 радника; од два дана листови не излазе.

(По вијестима које стижу из осталих руских градова, радничка buna стишава се и радници се враћају своје послу. Ур.)

О Г Л А С

Овим се чини на знање продавцима цигар-папира у Црној Гори, да је Њ. Краљ. Височанство Господар, на предлог Државног Савјета, одобрио, да се у Књажевнини установи монопол цигар папира и да се приходи од истог за вјавјесно вријеме уступе каси Општине вароши Цетиња.

Уповоравају се трговци, да не би чинили нове порудбине цигар-папира, јер ће се у будуће моћи продавати само извјесни типови тог папира, одабраног по каквоћи, а не скупље но што је до сад продават ако не и јевтвније. Уз то се на помиње, да ће Управа Општине вароши Цетиња откупити ону количину цигар-папира, који се затекне код трговца, кад закон о реченом монополу ступи на снагу, ако се докаже да је набављена прије ове објаве или ће пак паћи какав други начин, да се тај материјал утроши без штете за оне, код којих се затекне. Финансијске, пак, власти позвате су да пазе, да нико од трговаца неби увовио у Књажевину цигар-папир.

Број 172.

Цетиње, 28 јануара 1905.

Из канцеларије Министарства Финансија. 1—2

О Г Л А С

Позивају се сви они, који желе да купе државну кућу, купљену у г. командира Д. Гатала, а која се налази у официрској улици број 5, да изволе поднијети своје понуде овом Министарству до 15 фебруара о. г. када ће се иста уступити ономе, који буде задовољно захтјевима и интересима Министарства.

Број 156.

Цетиње, 26 фебруара 1905.

Из канцеларије Министарства финансија. 1—2

О Г Л А С

Неђелко Сикков Балтаћ, из Колапинских Поља, пошао је отрагу седам година у Србију, одакле је прешао, ради зараде, у Бугарску и јавља се својој браћи из Сеофије. Пет година су прошле да од њега нема гласа, те се овим, на молбу његова брата Милије, умољава сваки ко о њему што зна, или сазна, да достави Министарству Иностраних Дјела.

1—3

П О З И В

Позива се овиме Мићо Лукчи из Ђиновића (у Црној Гори) који је напустио своју супругу Кићу, кћер Ива Мићунова Иваншевића из Цетиња, и негде у свијет злонамјерно отумарао, да се до 15 јуна 1905. год. лично или писмено овом духовном суду пријави; јер у противном случају Кићи ће се удјелити право на други брак, на штету реченога Мића.

Број 3145.

Цетиње, 10. децембра 1904. год.

Из Консисторије Цетињске. 3—3

Службена Објава.

С Т Ј Е Ч А Ј.

Рјешењем овога Суда од 19. јануара т. г. Број 1699. IV—1904—248. отворен је стјечај над имовином Матра Пекића, која му се налази у Никшићу и Дробњаку, с тога се позивају сви његови дужитељи, да се до 1. маја т. г. са чистим доказима,

ако то већ нијесу учинили пријаве овоме Суду, јер последије тога рока неће се ничије потраживање примити.

Истодобно позива се и дужник Митар Пекић, који се стално недово у Кр. Србију, да у означеном року предстане у књи. овог Суда, или пошаље свог пуномоћника, који ће га у овом послу заступати, у противном Суд ће по продаји до нијети расправно рјешење међу његовим дужитељима.

Број 1699.

IV—1904—248.

Никшић, 24. јануара 1905. год.

Књ. Обласни Суд

Предсједник, М. Н. Ђуровић.

Р. 122

Бр. 18

1—1

Приватне објаве.

ВИНА, ЛОЗОВА ПРВИЈЕНЦА, ракије мјешане са смоковом у већој количини на продају.

Петковић Улиц.

Р. 14

Бр. 108

8—8

О Б Ј А В А.

У магацину потписате царинарнице налази се једна бала постава, тежине килограма 33, марка А. Р. К упућена од царинарнице плавничке овој на царинење, а на име Бута браће Кацаћа овдашњих. Нешто исти нијесу могли поднијети рачун од исте робе ни доказати да је поменути рба њихова, то се са овим позива власник исте, да у року од 15 дана, пријави се са чистим увјерењем, да исту откупи и прими. Иначе ће се роба продати на јавном инквенту, а са новцем поступити по наређењима царинског закона.

Број 251.

26. децембра 1904. г.

Управа Царинарнице Колашина.

Р. 96

Бр. 12

1—2

Услед смрти нашег милог оца, односно ђеда

СЕРДАРА

ИВАНА ПОПОВА ВУКЧЕВИЋА,

који 20. јануара ове године испусти своју добру душу у 98. години последије петодневног боловања, остајемо вјечно благодарни многобројним пријатељима и браћи из пијеле Љешанске нахије, из Цеклина, Љешкопоља, Комана и Подгорице, који на глас покојникове смрти на челу својих старешина похиташе, те покојника по пародном обичају ожалити и до вјечне куће испратити.

Хвала свештеницима Јовану Костају, Јовану З Вукчевићу и Јовану Р. Вукчевићу, који милост нам покојника по православној обреду опожалише и до вјечне куће испратити; учитељу Николи Рацковићу, који са ученицима увелича спровод и који се у име тужног спровода са покојником над гробом опрости дивним говором.

Хвала свима, који нам писмено саучешће посласте

Свима остаје вјечно благодаран

У име ожалителне породице

Командир Симон И. Вукчевић.

Р. 130

Бр. 13

1—1

НЕ Д Е Ј Е Љ Н И ИЗ В Ј Е Ш Т А Ј

са црногорских назара

од 16 јануара до 23 јануара 1905. године

Предмет	Мјера	Цетиње		Подгорица		Никшић		Колашина		Бар		Рајска		Д-град		Андријевица		Улицин		Вар	
		кр.	х.	кр.	х.	кр.	х.	кр.	х.	кр.	х.	кр.	х.	кр.	х.	кр.	х.	кр.	х.	кр.	х.
Пшеница	на 100 кг.	—	—	22	—	22	—	—	—	22	—	21	—	20	—	18	—	18	—	—	—
Кукуруз	"	22	—	19	—	19	—	—	—	18	—	18	—	20	—	12	—	16	—	20	—
Јечам	"	—	—	—	—	16	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Овас	"	16	—	12	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7	—	8	—	—	—
Кртола	"	11	—	8	—	8	—	—	—	—	—	8	—	8	—	4	—	—	—	—	—
Волови	на 150 кг.	110	—	120	—	130	—	—	—	80	—	100	—	120	—	120	—	108	—	116	—
Крава	" 80 "	—	—	50	—	60	—	—	—	40	—	56	—	50	—	60	—	60	—	66	—
Брава овчији	" 16 "	—	—	10	—	50	—	—	—	—	—	—	—	13	—	11	—	—	—	—	—
" ковији	" 18 "	—	—	11	—	50	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	13	—	—	—
Свиње	" 100 "	116	—	120	—	—	—	—	—	110	—	112	—	104	—	—	—	—	—	—	—

Бр. 30.

Из канцеларије Привредног Одјељења Министарства Унутр. Дјела 28. јануара 1905. на Цетињу.